

060320-1

Filosofování je svou bytostnou povahou cesta; nejrůznější znalosti mají při cestování svou důležitost, někdy větší, jindy menší, ale vždycky jsou jen něčím pomocným – nejsou cestováním samým. Zároveň z toho vyplývá, že každá cesta je volbou proti jiným cestám. Když o cestách jen mluvíme, můžeme mluvit o odlišných cestách jakoby zároveň, můžeme je klást vedle sebe a srovnávat apod. Ale když skutečně jdete, každé rozhodnutí o směru dalších kroků je zároveň opuštěním a zavržením kroků jiných. Pro filosofování z toho vyplývá, že nemůžete jít zároveň v cizích stopách a zároveň svou vlastní cestou. To ovšem vůbec neznamená, že se o ty jiné cesty nemusíte vůbec zajímat. Předem na počátku své cesty se můžete vyvarovat zbytečných chyb a omylů, když se poučíte u jiných myslitelů. Četba velkých myslitelů nám také přiblíží nároky, jimž i my budeme muset dostát. Ale v každém případě je velmi důležité, abych si co nejdříve udělali aspoň v některých směrech jasno natolik, abychom byli schopni to nějak pro sebe i pro jiném formulovat. Je to důležité především proto, abychom měli na paměti, že filosoficky opravdu jdeme, tj. že jdeme odněkud a někam. Můžeme se pak časem v myšlenkách vracet k tomu dosavadnímu průběhu své cesty, abychom měli její směr aspoň trochu pod kontrolou, tj. abychom sami sobě rozuměli aspoň pokud jde o to, co jsme udělali, co jsme „ušli“ až dosud.

(Písek, 060320-1.)